

LABORATORIYA ISHLARI

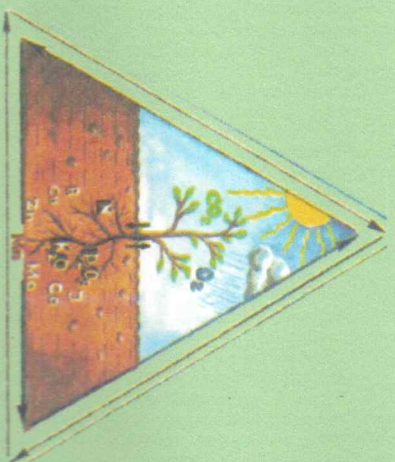

H.T. Artikova
Sh.Sh. Nafetdinov
H.X. Salimova
S.S. Hojiyev

S.Sidigov
J.Sattorov
S.Maxammadiyev
O.Ergasheva
N.Toshmetova

O'SIMLIKLAR OZIQLANISHI VA O'G'ITLAR.

O'simlik

Tuproq

O'git

H.T. Artikova
Sh.Sh.Nafedtinov
H.X.Salimova
S.S.Hojiyev

S.Sidiqov
J.Sattorov
S.Maxammadiyev
O.Ergasheva
N.Toshmetova

O'SIMLIKLAR OZIQLANISHI VA O'G'ITTLAR

O'quv-uslubiy qo'llamma
(BuxDU-O'ZMU)

“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2022

UO'K 631.8(076.5)
40.40ya7
O'-88

"O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar fanidan laboratoriya ishlar":
o'quv-uslubiy qo'llanma / H.T. Artikova, Sh.Sh.Nafetinov, H.X.Salimova,
S.S.Hojiyev, S.Sidiqov, J.Sattorov, S.Maxamadiyev, O.Ergasheva,
N.Toshmetova. - Buxoro: "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2021.
- 160 b.

KBK40.40ya7

Ushbu o'quv-uslubiy qo'llanma oliy o'quv yurtlarining 5141000-
Tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishlarida tahsil olayotgan talabalar uchun
mo'ljallangan. Talabalar laboratoriya mashg'ulotlari jarayonida o'simliklarning
tarkibi, oziqlanishi, o'g'itlar qo'llanishiga munosabattini, o'simliklar oziqlanish
nuqta nazaridan tuproq xossalarni, o'g'itlar, ularning turlarini, o'g'it qo'llash
usullari, muddatlari va me'yoratini va o'g'it qo'llashning iqtisodiy
samaradorligi va ekologik munamolari haqida atroflicha tanishib o'rganadilar.
Ushbu o'quv-uslubiy qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta
maxsus ta'lim vazirligi tomonidan oliy o'quv yurtlari talabalari uchun
O'simliklar
oziqilanishi va o'g'itlar fanidan tasdiqlangan namunaviy fan dasturi asosida
yozilgan.

Taqrizchilar:

B.S.Bo'rjiev – Buxoro davlat universiteti Biologiyasi kafedراسи
professori, b.f.d.

H.Sh.O'rinov – Buxoro viloyat Agrokimyo stansiyasi MCHJ direktori

O'quv-uslubiy qo'llanma BuxDU o'quv-metodik kengashining
2021-yil 29-maydagi 10-sonli yig'ilish qarori bilan nashrga tavsifa
etilgan.

ISBN 978-9943-7367-9-5

Mavzu-1. O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar faniga kirish

Tayanch so'zlar: Kimyolashirish, mineral o'g'itlar, ishlab chiqarish,
hosildorlik, unumdorlik, samaradorlik uslublar, laboratoriya ushbi,
o'zlashirish nazariyalar, mineral oziqlanish, laboratoriya, dala tajribasi,
lizmet tajribasi, ekologiya, samaradorlik, mahalliy o'g'it, mineral o'g'it,
tuproq, och tush bo'z tuproq, tipik bo'z tuproq, to'q tush bo'z tuproq.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar – o'simliklarni oziqlanishi
to'g'risidagi fan bo'lib, tuproq unumdorligini oshirish va qishloq xo'jalik
ekinlaridan yuqori, hamda sifati hosil yetishtirishda oziq moddalarning
dehqonchilikdagi aylanishini va o'g'itlardan samarali foydalanishini o'rganadi.
Demak agrokimyo fani tabiatda oziq elementlarini aylanishini, o'simliklar bilan
munosabatini va qishloq xo'jalik ekinlarini hosildorligini oshirishda tuproq bilan
mineral o'g'itlarni o'zaro bog'liqligini o'rganadi.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar fanining asosiy vazifasi - tuproq
o'simlik tizimida oziq elementlarning aylanishini va ularning balansini ya'ni
tengligini o'rganishdir. Dehqonchilikda oziq moddalarning aylanishiga insonlar
haqqigina mineral va mahalliy o'g'itlarni ishlatish yo'li bilan aralashadi.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar fanining asosiy maqsad - bu
dehqonchilik qilnadigan yerlarda oziq elementlarini aylanishini tartibga solish
va o'simliklarni oziq moddalarga bog'liq talabini to'liq qondirishdir.

Ma'lum tuproq – iqlim sharoitida mineral o'g'itlardan samarali
foydalanishda o'g'itlarning tuproq va o'simliklar bilan bog'liqligini o'rganish
kerak.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar fanining asoschilaridan bo'lgan
akademik D.N.Pryanishnikov shunday deb yozgan edi, "o'simlik, tuproq va
o'g'itlar orasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganish hamma vaqt agrokimyogarlarni
asosiy vazifasi bo'lib kelgan va shunday bo'lib qoladi".

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlarni asosini tashkil etuvchi bu
bog'liqlikni akademik D.N.Pryanishnikov quyidagi uchburchak holda
taavrlaydi.

Bunda tuproq ma'lum iqlim sharoitida hisobga olinadi va o'z navbitda u
o'simlikning oziqlanishi va rivojlanishiga ta'sir etadi.

O'simlikni tuproq va o'g'itlar bilan o'zaro bog'liqligini ma'lum tuproq
iqlim sharoitida o'rganish natijasida o'simliklarni rivojlanishida va oziqlanishida
yetishimiydigan faktorlar amqianlab sifati yuqori hosil yetishtirish usullari
taavrya etiladi.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar, biologiya va kimyo fani. Biologiya
fanl o'simlik o'sishi, rivojlanishi, oziq o'zlashirishi uni metabolizmi, genetika
va fiziologiyasiga bog'langan holda o'rganadi.

O'simliklar oziqlanishi va o'g'itlar tuproq biologiyasi, tuproqda o'tadigan
mineral va biologik jaryonlar bilan bog'liq holda o'simliklarni oziqlanish

**O'SIMLILIKLAR OZIQLANISHI
VA O'G'ITLAR**

**O'quv-uslubiy qo'llanma
(BuxDU-O'ZMU)**

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahih: Sh. Qahhorov
Sahifalovchi: M. Bafjoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan boshiga ruxsat etildi: 09.02.2022. Bichimi 60x84. Kefli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'oz. Bosma tobog'i 4,0. Adadi 100. Buyurtma №48.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ

“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221 36 48

